

agrupació excursionista atalaia

FEDERADOS A:

federación catalana de montaña

federación catalana de esquí

comité de exploraciones subterráneas de cataluña

asociación española de camping y caravana

A.E. TALAIA

BIBLIOTECA
ARXIU

Carrer Anselm Clavé, 3 — Telèfon 293 12 57 — VILANOVA I LA GELTRU

CIRCULAR PER ALS SOCIS

ABRIL DEL 1968

El Columbari del Telègraf

En la circular corresponent al propassat febrer notificàvem als nostres consocis la nova troballa efectuada per membres de l'Entitat de les restes d'un columbari romà, similar als de la sèrie que ja es porten localitzats recentment.

El dia 21 de gener, una expedició composta de dotze assistents, entre excursionistes i membres de la Secció Arqueològica del Centre d'Estudis local, es traslladaren fins al turó de la Torre del Telègraf, proper al poble de Sant Vicenç Vell, del terme del Vendrell. A mitja falda del turó, de cara al Migdia, hi ha les ruïnes esmentades. És, sens dubte, el fragment d'edifici sepulcral més reduït que hem trobat fins a la data. Es tracta d'un pany de paret que mesura poc més de dos metres d'alçada per dos d'amplada. Està molt erosionat per les inclemències atmosfèriques, però es poden apreciar clarament tres filades de nínxols amb un total de cinc cel·les ben definides i algunes altres de dubtoses, per trobar-se al caire de la paret o en parts molt afectades per l'erosió. De les urnes cineràries que podien estar-hi dipositades no se'n veu rastre.

La base o fonament de la paret és feta de pedra basta bigarrada, —igualment com les de l'Arboçar i Mas Pigot—, i la resta és d'una argamassa composta de terra, calç i pedra menuda. S'efectuà una batuda per la feixa de conreu on està emplaçada la ruïna i per les dels contorns, a la recer-

ca de fragments de ceràmica, i es trobà únicament un tros de tègula romana. Després d'efectuar les mesures, croquis i fotografies del columbari, els arqueòlegs es dirigiren cap el poble de Sant Vicenç, en les immediacions del qual hi ha abundància de terrissa ibèrica i romana. També ens han informat que recentment, en el curs dels treballs de planificació d'una autopista en aquell sector, ha estat localitzada una calçada romana amb diverses ramificacions, i que es dirigeix directament fins al peu de l'Arc de Barà, detalls que indiquen l'extens poblament d'aquest sector en aquelles llunyanes centúries.

Es completà l'excursió amb una visita a la Torre del Telègraf, curiosa construcció que formava part d'una xarxa de comunicacions òptiques del segle passat. Un ample i profund fossat rodeja completament l'edifici. L'accés s'efectua per una finestra que és troba a mitja altura i que a falta de la corresponent escala que feia de pont llevadís, pot ésser substituïda avui dia per un pí que ha crescut en ple fossat.

S'arrodoní la sortida fent una abundant collita de fòssils a la boca d'un pou obert per una empresa urbanitzadora en aquella zona, rica en exemplars paleontològics. Foren recollides diverses espècies de Lamel·libranquis, Gasterópodes i Equinoderms, els quals passaran a augmentar la col·lecció de la vitrina de l'Entitat.

J. V. B.

DIA 28 D'ABRIL

EXCURSIO EN AUTOCAR A

LA PASSIO

OLESA DE MONTSERRAT

Reserva de Places i entrades a Secretaria fins el dia 20

EL CUCO DEL JONC

Es de todos conocido la escasez de agua potable por estos contornos y la disminución de las precipitaciones acuosas que desde hace bastantes años no alcanzan el promedio anual que debería de corresponder en esta zona, el año 1967 sólo se recogieron 492'7 litros por metro cuadrado, suponiéndose el agua caída repartida equitativamente por todo el municipio, cantidad muy inferior a la que debería corresponder, además las tormentas cada vez se suceden con más frecuencia.

Como sabemos que nuestro término municipal abarca una extensión de 33'5 km², y que se recoge el agua anteriormente mencionada perdiéndose por evaporación y desague al mar más del 85 %, por lo que sólo nos queda retenida en la zona arcillosa permeable (no en los cerros cretáceos, ya que su corteza es impermeable) agua de imbibición, en muy pequeña cantidad. Además parte de la misma es absorbida por los seres vegetales.

Pués bien, teniendo en cuenta estos pormenores causó en su tiempo el correspondiente asombro de quienes la localizaron, el pequeño manantial de agua subterránea que afluye a la superficie, que se identificó a finales de 1.966; en el término local existen varios pozos llamados «cucó» que recogen el agua de lluvia o que nace en ellos aunque en pequeñísima cantidad, aunque estos últimos son mucho más raros, pero ninguno de ellos es tan característico como el que nos ocupa el presente comentario, como veremos.

Este irrisorio caudal de agua potable, pues debemos tener en cuenta que se alimenta gota a gota, probablemente por capilaridad, traspasando una fina capa acuífera, se halla enclavado a 115 metros sobre el nivel del mar, en terrenos de la hacienda de Mas Torrat cerca del camino que conduce a Can Baró y delante mismo de la Masia de Mas Roig, el altozano en donde

se halla este pequeño pozo de agua potable, geológicamente corresponde a la era secundaria, período cretácico, época neocretácica y edad neocomiense salobre. Estos terrenos, los modernos estudios litosféricos, les dan una antigüedad nada más y menos que de 100.000.000 de años.

Muy cerca del caudal en cuestión, concretamente a su izquierda, discurre el torrente de San Juan o Ramusa que se forma en el fondo del Cuscó. En el cerro de la derecha de esta vertiente se tiene noticias fidelignas de que existe una pequeña cueva, pero todas las exploraciones efectuadas hasta el momento para localizarla han sido negativas. Estos fondos ya se hayan cubiertos de capas arcillosas cuaternarias aluviales, y su erosión es muy lenta ya que las torrentadas no se suceden con mucha frecuencia, por lo menos antaño, pero aún así desde hace más de 2.000 años el desgaste por lo que se observa debe de haber sido enorme, ya que elevadas cantidades de arcilla han sido arrastradas por las corrientes de las aguas de lluvia.

En la actualidad en los terrenos en donde se ha localizado el «cucó» en cuestión aparece una morfología bastante cárstica, pero en épocas ya remotas debían de estar cubiertos de una capa de tierra en donde había una espesa vegetación arbórea, y un pequeño riachuelo debía de nacer por estos contornos, formando en la playa una especie de albufera. ¿Es acaso este indicio el nacimiento del antiguo manantial?, tal pregunta es muy problemática ya que debemos tener en cuenta que no se halla exactamente en el mismo cauce de la riera, sino a un lado de la misma y con ninguna señal erosiva de importancia en sus inmediaciones.

Esta pequeña salida acuosa o filtración de agua que durante los períodos de lluvia alcanza su máximo apogeo, como es natural de caudal, forma un hueco en la roca,

que nuestros antepasados cuando cultivaban estos parajes, lo taparon formando una bóveda de piedra, del tipo de «mulassa», característico de la comarca del Garraf, a fin de que la evaporación fuera mínima, pero al ser abandonados aquellos lugares de cultivo se perdió todo rastro de ella y desde entonces ha permanecido ignorada en el árido y bucólico paisaje que la rodea.

Su cubicación es de un metro cúbico aproximadamente y en su abertura que se halla a poniente, nace un exuberante junco, que le ha dado nombre, esta junquera es algo insólito en los cerros que nos rodean y llama poderosamente la atención, como sabemos, la junquera es un arbusto que crece solamente en lugares de humedad muy acusada, por lo que da a entender que el caudal que fluye gota a gota debe de ser continuo desde muy antiguo, de lo contrario no se explica la presencia de semejante arbusto en aquellos lugares.

El agua que almacena es de muy grato paladar y completamente potable, lleva en disolución gases carbónicos y carbonatos, por lo que su poder digestivo es muy importante, esta considerable cantidad de sales carbónicas es debida a que estos contornos están formados exclusivamente

de carbonato de calcio puro, ya que su riqueza en hierro es de un 0,05 %, en sílice del 0,5 % y en óxido de magnesio del 0,20 %.

El altozano en donde se encuentra, en la actualidad está lleno de arbustos entre los que destacan romero, tomillo y espliego. Hay algunos algarrobos abandonados y como referencia para encontrarla un serbal correspondiente a la especie «sorbus doméstica». Se encuentra al Noroeste del término municipal. En sus cercanías se han hallado 4 pedazos de cerámica indígena de clasificación dudosa y dos utensilios de pedernal, quizá utilizados para hacer fuego, del mismo período, de donde suponemos que estos abandonados parajes, en épocas ya pretéritas debían de haber sido frecuentados por los primitivos seres humanos que se asentaron en la actual Villanueva y Geltrú.

Salvador Llorach

Nota: El presente trabajo forma parte de uno mucho más extenso en preparación sobre la evolución geodinámica externa hidrográfica del Partido Judicial de Villanueva y Geltrú, así como el aprovechamiento de las corrientes subterráneas y los beneficios que produciría una repoblación forestal de extensas zonas de la mencionada comarca.

SECCION DE ESQUI

El día 18 de febrero se celebraron los VI Campeonatos de esquí de la Agrupación Excursionista Atalaya, en su modalidad de descenso para veteranos y principiantes los cuales se celebraron en La Molina, en lugar denominado «Tossa de Alp».

Las pruebas de los principiantes constó de una manga y la de los veteranos de dos mangas, las clasificaciones quedaron de la siguiente forma:

PRINCIPIANTES

1, José M.ª Plana, 112 puntos; 2, Luis Soler, 150; 3, Agustín Mundet, 153; 4, Manuel Prats 187; 5 Isidro Poch, 240; 6, José Bruna, 370; 7, Eduardo Perelló, 385 puntos.

VETERANOS

1, Antonió Penna, 178 puntos; 2, Argimiro Granell, 176; 3, Marcel·li Ferrer, 188; 3, Isidro Marín, 188, 4, Jesús Santacana, 197; 5, Jorge Simó (A.E.C.), 239; 6, Salvador Coll (A.E.C.), 239; 7, Casimiro Massana, 246, 8, Xavier Salleras, 364 puntos.

FABRA, EXCURSIONISTA

En aquest 1968 —«any de gràcia» podríem dir perquè tenim el goig d'honorar l'home a qui més deu la Catalunya moderna— en que de tots els confins, en tots els cenacles, en tots els ambients, des dels savis fins als petits alumnes, homes de carrera i d'ofici, tots els qui tenen consciència de poble culte, tots reconeguts i admirats, rememoraran i homenatjaran l'home que fou Pompeu Fabra, nosaltres, els excursionistes, com a tals i com a membres d'aquest poble tenim el deure i, repetim-ho, el goig d'ajuntar la nostra veu a la de tants i tants que saben mirar cara a cara els homes que ens han volgut bé i poden agafar l'arada per continuar l'empresa comuna que ells emprehueren.

El 20 de febrer ha fet 100 anys que Fabra naixia, a Gràcia. Des de jovenet el preocupà fonament el fet que, producte de la decadència que des de feia dos segles sofria la nostra terra en la carn i en l'esperit, la gent hagués d'expressar-se en llengua que no li era pròpia. La llengua catalana havia arribat avall avall, producte de la manca d'estructuració política i social adequada que donés contingut al poble. Era sols apta per l'intimitat familiar i per a la producció baixa de sostre d'alguns escriptors que hi continuaven dient «cosetes» sense importància. Després, de mica en mica, al Principat i a les terres catalanes de Mallorca i de València, els erudits iniciaren el recobriment de contes, llegendes, rondalles, que s'havien conservat en la tradició oral del poble, vora la llar de foc, en els pobles de muntanya, en les masies disperses. A aquest estat deplorable havia arribat aquella llengua que havia escampat civilització per les riberes mediterrànies i més enllà, que havia donat poetes i prosadors de la millor categoria, com Ramon Llull, Ausiàs March, Bernat Metge, Joanot Martorell, Desclot, Eiximenis, etc.

I Fabra, al costat del poble, en té consciència i, de jovenet, sent l'agulló que el porta a treballar incansablement per a la regeneració de la llengua. Al costat d'ell hi ha dotzenes d'homes de lletres que també estimen la llengua però és ell el geni que té consciència exacta de la personalitat, de la dignitat, de la missió i de l'embranzida que el poble ha d'assolir sols a

través de la llengua culta. I, gràcies a ell, principalment, avui tenim un idioma que s'ha tornat a posar al nivell dels més cotitzats en el mercat mundial, encara que sigui l'idioma d'un poble geogràficament PETIT, que això no li treu reileu sinó que li en dóna més, molt més encara. Perquè el món sols serà GRAN quan els pobles petits puguin ésser contribuents de debó a la pau i al progrés universals.

Però, deixem-ho tot això, tot i essen tan important, que molts ja en parlen i en parlaran en aquest any. Centenars de conferències seran donades sobre Fabra, el seu nom serà posat a carrers d'algunes poblacions, algun monument serà enlairat a la seva memòria. A vegades massa sovint— passa que quan honorem la memòria d'algun mort il·lustre fem sols cridòria a base de banderetes i piaterets i ens tornem a casa molt satisfets.

Avui, que alguns tant pregonen l'inconformitat amb les actituds aburguesades i sentimentalistes dels qui ens precediren, serà bona cosa que nosaltres també, com a excursionistes conscients, que vol dir homes que han prè un estil de vida i una actitud de noblesa i de claredat, sapiguem veure quin ha d'ésser el nostre estil i la nostra actitud de cada dia. Perquè Fabra, com els autèntics grans homes, no fou gran perquè així fos promulgat en cap Decret o perquè un matí en llevar-se veiés que ho havia d'ésser, sinó perquè, VEIENT realment el que tenia davant els ulls, i JUTJANT sobre els antecedents i sobre el futur, es decidí, una engruna cada dia, tot ACTUANT, a posar la seva contribució a l'obra que cregué més important de totes: Fer un poble, rehabilitant-ne la llengua. Perquè els pobles no són ramats sinó col·lectivitats conscients. I mai es podrà tenir consciència si hom no té l'eina principal: el do preuat de la llengua que ens fa ESSER.

Per què arribà Fabra a tenir consciència de la misèria en què es trobava la nostra gent? Per això que hem dit, perquè ell sabia VEURE (que costa tant), sabé JUTJAR (un do que hem d'agafar si el volem) i sabé ACTUAR (una actitud que exigeix una voluntat de ferro). VEURE, JUTJAR i ACTUAR, que són una resultant de FE, ESPERANÇA i AMOR.

L'home que vol fer quelcom de profit en aquest món ha de posar tot el seu ésser al servei de l'idea que el mou i dels homes que el volten. Del contrari, se'n va per les branques i es converteix en un putxinelli. I aquí arribem al moll de l'ós.

Fabra tenia també els seus gustos. Li agradava el cinema, la conversa xiroia i anecdòtica, el bon tabac. Era un home com un altre. En els esports li agradava el tennis i la natació. Però allò que l'omplia era l'excursionisme.

Fou un dels primers que ingressà al «Centre Excursionista de Catalunya», presidit llavors per aquell saviàs que fou Rubió i Lluch, fill del pioner renaixentista Rubió i Ors, i pare de l'actual Rubió i Balaguer, honra del nostre poble. Recorregué la majoria de les nostres comarques i s'arribà a València i al Rosselló. Coneixia les terres de l'Ebre. Pujà a Núria i al Montseny, la muntanya de les ametistes, a l'Estanyardó, a Aneu, a Marimanya, a Peguera, a Espot. Fou també, l'any 1922, dels iniciadors de l'acampada.

En plena natura gaudia. Hi havia compenetració. Natura i ell, com passa amb els bons excursionistes, s'estimaven. Vell i tot, quan ja era l'home científic reconegut, catedràtic de la Universitat Autònoma, els diumenges se n'anava amb una colla de xicots universitaris a la muntanya. Perquè sabia que de la natura, quan se'n sap treure el bon diàleg, sols en pot sortir un millorament, una promoció. Per a ell, l'excursionisme era una major cultura. Era un endinsar-se més en la consecució del seu humanisme. L'excursionisme representa una de les assignatures que feren que ell estimés més la terra i la llengua. Allí mirava, observava, deduïa, valorava, conversava. Tot era motiu d'aprenentatge. Una flor, un cim, unes bèsties, unes coves, uns costums. Quan trobava els naturals d'una comarca, preguntava el significats dels mots que deien i se'ls anotava a la llibreta. Ell, com en Raimon, ara, visqué

per salvar-nos els mots,

per retornar-nos el nom de cada cosa.

L'excursionisme, per a ell, fou una perpetua lliçó, una autèntica càtedra on aprenqué d'estimar, de viure per als altres, de donar-se: que són les assignatures que costen més. Ai d'aquell excursionista que no aprovi la Carrera! La terra el rebutjarà perquè pressentint-ne la bellesa, sentint-se-la tan propera, palpant-la en la sang, no sabé restar-hi fidel i no fou emissari d'aquesta fidelitat vital. Això és el que la na-

tura donà a Fabra. I hi correspongué. Això és el que ens ha de donar a nosaltres.

Ell, ara, des de fa vint anys, reposa a la falda del Canigó, la muntanya de Verdaguer, pioner com ell en el descobriment de la llengua, que moria encara en la selva atapeïda. Hi està embalsamat per tal que un dia pugui venir a fer-nos companyia.

Però, mentrestant, més que flors a la tomba i sentimentalismes caducs, ara, en aquesta eternitat nostra que vivim, i demà, i demà passat, i sempre, i més enllà, en l'eternitat ara desconeguda de Déu, ell s'estimarà més aquells que, com diu el catedràtic Badia Margarit, treballin «abnegadament i rabiosament» per salvar i ennoblir la nostra parla, sagrada, com totes, perquè salvant i ennoblint la llengua, treballlem, amb fets que no moren, l'Amor del Poble.

Si en Fabra pogué portar a cap l'empresa —cap home genial mai tot sol no pot desenvolupar un empresa gran— fou perquè comptà amb uns col·laboradors eminents: un dirigent uns deixebles, un poble.

El dirigent fou Prat de la Riba, qui, des del setial de la Presidència de la Mancomunitat de Catalunya, sabé preveure el camí i el destí; els deixebles foren, entre altres, Ramon Aramon i Joan Coromines, els quals des de l'Institut d'Estudis Catalans, compregueren la solidesa que s'apropava i l'ajudaren; el poble fou la gent catalana que, amb la llengua moderna que li oferiren es retrobà a si mateix, l'acollí i se sentí rejuvenit. A aquest poble, que eren els nostres pares i avis, que vivien l'autenticitat d'ésser homes i catalans, més que a ningú, és a qui es deu l'homenatge actual: perquè era conscient.

Nosaltres, els excursionistes, també hi tenim un lloc, ara en la commemoració del Centenari, amb dues feines ben concretes:

HONORAR EL MESTRE, perquè si els mestres que ens ensenyen són mereixedors de tota la nostra estima, perquè ells, quan en són de veritat, són els qui ens fan avançar com a persones, més hem de rendir honor a un home que fou Mestre de tot un Poble.

HONORAR EL POBLE, honorant-nos a nosaltres mateixos, que no som altra cosa que continuadors dels nostres vells, fent que les lliçons que hem rebut no hagin esdevingut endebades.

Sinó, deixem la motxilla al recambró dels trastos vells.

Ramon HUGUES

El Castellot de la Barquera

En més d'una ocasió ens haurem trobat en el curs de les nostres excursions amb enigmàtiques ruïnes d'una torre o un castellot mig amagat per la vegetació que ha crescut per entremig de les pedres. Un cop a la nostra llar, si som curiosos, procurem recollir dades sobre aquells històrics vestigis i ens sentim defraudats al comprovar que no trobem el més petit esment en cap guia, monografia local o comarcal, havent-nos d'acontentar amb la fantàsica o llegendària versió que ens contaren els habitants de la rodalia del castell ruïnós.

Procurarem en articles successius descriure algunes d'aquestes semi-desaparegudes defenses medievals, amb els escassos esments que hem pogut recollir al respecte, per tal d'aminorar l'oblit que sobre elles havia caigut. No ens faltarà pas material per al tema degut a l'abundància que ens proporcionen les comarques del Penedès i el Garraf i zones limítrofs a aquestes.

Anem primerament per al que dona el títol d'avui. Si ens trobem en el poblet de la Plana Rodona (anomenat erròniament avui dia Sant Miquel d'Olèrdola, topònim que correspon única i exclusivament al castell i ermita encimbellats dalt de la muntanya) capital del terme d'Olèrdola, i mirem en direcció nord-est, veurem que a una distància d'un quilòmetre i mig, es destaca un turonet punxegut —situat a la falda nord del Papiol— en el cim del qual, s'albiren uns marges ruïnosos. Podem dirigir-nos cap allí seguint la riera de Sant Marçal, dita també del Sepulcre perquè voreja aquest curiós santuari de planta circular.

Un cop arribats al peu del turó veiem que aquí forma un promontori que cau quasi a plom sobre el plà de la riera. Al mig d'una vinya situada en aquest plà, entre el pendent del turó i el llit de la riera, hi ha unes runes que ens criden l'atenció. Ens hi atancem i veiem les restes d'un edifici de planta ovalada al peu del qual hi ha una excavació reforçada amb marges de pedra i sota mateix de les restes de l'edifici, un petit arc de mitja atmetlla, fet amb pedra rústega, com tota la resta de la construcció. La gent dels contorns en diuen «El Molinot», i afirmen que formava part del castell que anem a veure.

Continuant el nostre camí en trobem un de transversal que procedent de Sant Pere Molanta i passant pel caseriu de Can Torres va cap a la masia de la Barquera. El seguim, i a la vista d'aquesta masia el deixem continuant per un senderó cap al cim del turonet. Un cop arribats a aquell punt examinem les runes. Poca cosa en queda. Els marges més alts tenen poc més d'un metre d'alçada. Son de pedra basia, sense treballar, ben arrencgerades i també veiem algun fragment «d'opus spicatum» (pedres posades en forma d'espiga). Hi ha alguna espitllera i en el punt que queda sobre la riera és veu ben clarament el basament d'una torre rodona. El conjunt té la forma d'un quadre irregular d'uns 15 per 26 metres i en el seu interior es destaquen la figura de diverses habitacions. Per la rodalia en diuen «El Castellot de la Barquera» per la proximitat de la masia d'aquest nom, i com deiem avans no hem trobat el més lleuger esment d'aquest segon castell situat en el terme d'Olèrdola.

En canvi abunda la documentació referent a un topònim d'aquells contors. Ens referim a la «Font-Tallada». La masia que dona nom al caseriu proper al castellot, té el nom de «Can Torres de Font-Tallada». Ens digueren els masovers que al costat de la masia hi havia una font intermitent que quedà definitivament estroncada fa pocs anys a l'obrir un pou al costat d'ella. El nom de «Fonte Taliata» el trobem esmentat en un document de l'any 1.001 referent a una permuta feta en el terme d'Olèrdola. En tres documents referents al santuari del Sepulcre (1.061, 1.128 i 1.175) s'esmenta «la Tallada prop d'Olèrdola». Ens trobem també amb una llista de personatges tals com Sunyol (1056), Berenguer Miró (1070), Pons (1161), Giralt (1180), Arnal (1183), Pere (1192) i Arnal (1198), tots ells vinculats amb Olèrdola i que excepte el primer, el qual afeigeix al seu nom «de la Tallada», tots els altres porten el cognom «de Font-Tallada». No seria pas massa aventurat supcar que les runes del Castellot corresponguesin a un desconegut Castell de Font-Tallada, fortalesa pairal dels personatges esmentats.

Una altre possible relació la tenim en la —també propera al castell— masia anomenada «Torre Blanca». Actualment de torre

no n'hi ha cap, i segons ens informaren els masovers ja fa bastants anys s'eixamplà la casa per tots quatre costats, trobant-nos actualment amb que una porta que antigament donava al defora, ara es interior. Sobre la llinda d'aquesta porta hi ha un escut de pedra molt borros pel pas dels anys. A la meitat dreta de l'escut hi ha un

arbre i a l'altre meitat, dividida en quatre parts, dues barres i el que semblen dues torres allargades. Potser una persona experta en heràldica catalana ens podria dir a quina família correspón aquest escut i poder establir-ne o no relació amb el Castellot. Mentre, el misteri continua en peu.

J. Virella

SECCIO DE CULTURA

ORTOGRAFIA DE S-SS-Z

La **s** en català té dos sons distints: el de **s** sorda que és el que se sent en els mots **savi, sal, pansa** i el de **s** sonora que és el que se sent en els mots **rosa** (flor), **cosir**, **rosa**.

El so de **s** sorda és l'equivalent al de la **s** castellana i s'escriu **ss** entre dues vocals i amb una sola **s** darrera consonant o al principi de paraula.

Exemples: **rossa** (cast. rubia), **passar, grossa, possible, massís, pensa, farsa, molca, capsa, savi, soci, silenci**.

Però en canvi representem per **s** i no per **ss** el so de **s** sorda enmig de vocals en els mots formats per els prefixos: **a, ante, anti, contra, sobre, entre, hipo, etc.**

Exemples: **asèptic, antesala, antisocial, entresuat, hiposulfit**.

El so de **s** sonora no existeix en castellà. Aquest so és representat gràficament de

les següents maneres: Per una sola **s** entre dues vocals. Exemples: **camisa, cosí, resar, cosa, desar, riquesa, causa, mesada**.

Per **z** darrera consonant i al principi de paraula.

Exemples: **Atzavara, senzill, alzina, organitzar, esmorzar, guitza, colze, salze, onze, zero, zona, zenit, zinc, zoologia**.

Son excepcions:

a) Certs mots provinents del grec, on el so de **s** sonora entre vocals és representat per **z**.

Exemples: **amazona, bizantí, trapezi, topazi, paleozoic**.

b) També el so de **s** sonora és representat per una **s** darrera consonant en els mots **enfonsar i endinsar** i tots aquells començats amb el prefix **trans**.

Exemples: **transitar, transatlantic, transcendent**.

En el sorteig corresponent al mes de Març ha estat premiat el soci Antoni Ordovàs i Rabinal amb el llibre «Lleida, problema i realitat», autors: J. Lladonosa, F. Porta S. Miquel, J. Vallberdú y J. Gabernet.

El soci premiat pot passar a recollir el llibre qualsevol dimarts o dijous de 8 a 10 del vespre; caduca als 60 dies del sorteig.

En cas de no ésser recollit, passara a formar part de la nostra biblioteca.

Agraïm al soci Joan Virella i Bloda, per la donació a la nostra Biblioteca del llibre **El NO**, del qual es autor Ramón Folch i Camarasa.

Està a disposició de tots els socis.

CURSET DE SARDANES

Ens plau d'anunciar que, organitzat per la secció folklòrica d'aquesta entitat junt amb Amics de la Sardana, es farà una nou curset d'iniciació a la sardana, per a tots aquells qui desitgin aprendre a ballar-les correctament. Aquest curset tindrà lloc en el local social a partir del 1er. d'abril, els dilluns, dimecres i divendres de cada setmana, fins el 23 del mateix mes, diada de Sant Jordi, dia en que hi haurà una ballada de sardanes.

Els organitzadors inviten a tots aquells nois i noies, als quals agradi de prendre-hi part, siguin socis o no, a fi de que la nostra dansa sigui coneguda i ballada amb correcció pel jovent vilanoví.

Tintoreria

ALBA

Carrer Manuel Tomás, 14-16

Telèfon 293 06 76

VILANOVA I LA GELTRU

rentats al sec

tenyits al vapor

prendes urgents

netejaes en 6 hores

es tenyeix pell

Teixits LOEN

Carrer Cervantes, 10

VILANOVA I LA GELTRU

Us aconsella que abans de renovar el
vostre vestuari de primavera i d'estiu
examineu les seves existències.

GRAN SELECCIO

10% de descompte als socis de l'Agrupació

President: Antoni Llorba, Secretari: Manuel Montoliu, Direcció Circular: Xavier Capdet

G. DOMINO - Rbla. Caudillo, 34 - Villanueva y Geltrú 1968